

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์
A Study of Guardians' Satisfaction of Educational Management by the Child
Development Centers Affiliated with Sub-District Administration
Organizations in Namon District, Kalasin Province

สกุณา ชนะศึก¹ และ ผศ.ดร.ชัยยนต์ เพาพาน²
Sakuna Chanasuek¹ and Asst. Prof. Dr. Chaiyon Phaophan²

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

² ประ.ด. (การบริหารการศึกษา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองเด็กเล็ก จำนวน 270 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านบุคลากรและบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ควรให้มีการบริหารจัดการจัดสรรอาหารกลางวันและอาหารเสริมนมให้เด็กเล็กอย่างเพียงพอ 2) ด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ระดับมากของกิจกรรมหลักสูตร คือการประเมินพัฒนาการของเด็กเล็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ 3) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนอยู่ในระดับมาก คือครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในกรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับเด็ก และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลด้านโภชนาการ และ 4) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ความสะอาดปลอดภัยของอาหารกลางวันและอาหารเสริมนม ความสะอาดเรียบร้อยภายในห้องเรียนและการจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก 2. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองมีดังนี้ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณเพื่อบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มมากขึ้นและจัดสรรตำแหน่งผู้ดูแลเด็กให้เพียงพอต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีสถานที่จอดรถรับ-ส่งให้สะดวกแก่ผู้ปกครองและมีมาตรการป้องกันอัคคีภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรตกแต่งห้องเรียนให้เป็นระเบียบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรสอนให้เด็กเขียนชื่อและนามสกุลของตนเองได้เพิ่มทักษะการเขียน การวาดให้เด็กเพิ่มสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ / การจัดการศึกษา / ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / จังหวัดกาฬสินธุ์

ABSTRACT

The objectives of this study were (1) to investigate a degree of guardians' satisfaction of educational management by the child development centers and (2) to examine guardians' suggestions for educational management of the child development centers affiliated with sub-district administration organizations in Namon district, Kalasin province. The sample was 270 guardians of their children. The instrument for collecting data of study was a rating scale questionnaire whose reliability coefficient was 0.77. Statistics used to analyze data

included percentage, mean, and standard deviation. The results of this study were as follows: 1. The guardians, overall, were satisfied with educational management by the child development centers in Namon district, Kalasin province at the high level. Considering it by aspect, it was found that: 1) the aspect of personnel and management was at the high level. The young children should be provided with sufficient lunch and milk, 2) the academic aspect of curriculum activity at the high level was the regular assessment of young children's physical, emotional, mental, social and intelligent development and giving the report of it to the guardians periodically, 3) the aspect of community participation and support was at the high level. The care-takers of young children provided assistance and advice to the guardians in case their young children encountered some problem and the community was involved in nutritional supervision, and 4) the aspect of building, location, environment and safety was at the moderate level. This aspect included cleanliness and safety of lunch and milk, cleanliness of classrooms and environmental arrangements conducive to children's learning. 2. The suggestions given by guardians were as follows: Administrators should allocate more budget and more positions of enough children care-takers for management of the child development centers. A parking area should be provided for convenience of guardians concerning transportation and a measure should be designed to prevent the child development centers from fire. The classrooms should be decorated and well-organized. The child development centers should teach children how to write their first name and family name. The children's writing and drawing skills should be enhanced. Modern instructional media should be provided. The community should be given an opportunity to participate in making an educational plan of the child development centers and the community should be continually notified of the information related to activities of the child development centers.

Keywords : Satisfaction / Educational Management / Child Development Centers / Kalasin Province

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนโดยเฉพาะบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่มีความเกี่ยวข้องกับประชาชนในเขตบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ บริการสาธารณะด้านการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ โดยมีการกำหนดภารกิจการจัดการศึกษาไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาและอบรมและการศึกษาฝึกอบรมตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐโดยคำนึงถึงความสะดวกคล้อยกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง

หรือทุกระดับตามความพร้อมหรือความเหมาะสม และความต้องการของท้องถิ่น ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาปฐมวัยหรือก่อนประถมศึกษาหน้าที่ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำโดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อกระจายโอกาสให้กับประชาชนผู้ปกครองได้รับบริการเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ (วิชัย พันธุ์เชื้อ. 2553 : 1)

สภาพปัจจุบันอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ มีองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 แห่ง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งหมดจำนวน 12 แห่ง เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่รับโอนมาจากกรมพัฒนาชุมชน จำนวน 6 แห่ง รับโอนจากกรมศาสนา จำนวน 5 แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง จำนวน 1 แห่ง แต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในด้านพื้นที่ ด้านงบประมาณ ด้านวัฒนธรรมประเพณี ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการดำเนินงานตามมาตรฐานขององค์กรปกครอง

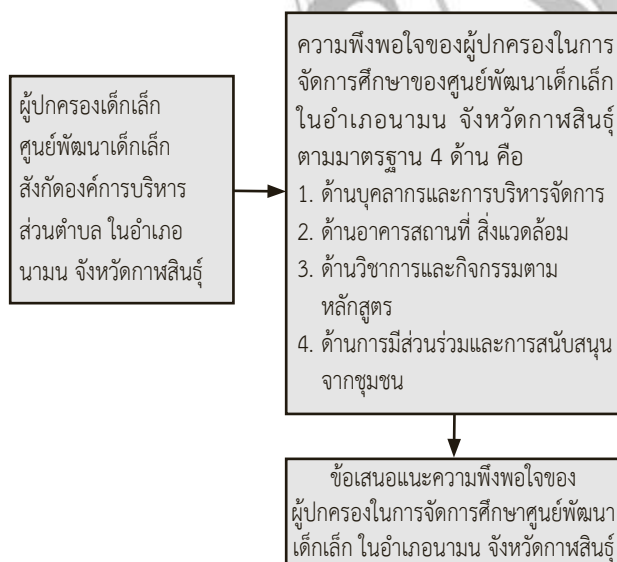
ส่วนท้องถิ่นภายใต้การกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งมีการดูแลพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพตามการเจริญเติบโตตามวัยของเด็ก และทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังมีการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จากสถิติสรุปจำนวนเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอนามน ประจำปี 2554 ที่ผ่านมามีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนมากมีจำนวนเด็กเล็กที่มีอายุ 3-5 ปี ลดลงทุกปี (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอนามน. 2554 : 24) อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองยังไม่พึงพอใจในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงได้นำเด็กเข้าเรียนในเมือง อีกทั้งในอำเภอนามนยังมีการเปิดโรงเรียนอนุบาลเอกชนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจนำเด็กไปเรียนต่อที่อื่น และที่ผ่านมามีทางองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามนยังไม่มีมีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 12 แห่ง รวมจำนวน 826 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 12 แห่ง จำนวน 270 คน โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane. 1973 ; อ้างอิงมาจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 43)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของผู้ปกครอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งเด็กเข้าเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 99-100)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งจำแนก ออกเป็น 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุดมาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 166)

ตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 175)

นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 30 ฉบับ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 99) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.77

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 270 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

2. ผู้ศึกษานำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์หาค่าสถิติประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตรด้านบุคลากรและบริหารจัดการ และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน และอยู่ในระดับปานกลางเพียงด้านเดียว คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม

การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านบุคลากรและบริหารจัดการ	4.09	0.38	มาก
2. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	3.30	0.45	ปานกลาง
3. ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร	4.21	0.45	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน	3.84	0.42	มาก
โดยรวม	3.86	0.20	มาก

2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปได้ดังนี้ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณเพื่อบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มมากขึ้นและจัดสรรตำแหน่งผู้ดูแลเด็กให้เพียงพอต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีสถานที่จอดรถรับ-ส่งให้สะดวกแก่ผู้ปกครองและมีมาตรการป้องกันอัคคีภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรตกแต่งห้องเรียนให้เป็นระเบียบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรสอนให้เด็กเขียนชื่อและนามสกุลของตนเองได้เพิ่มทักษะการเขียน การวาดให้เด็กเพิ่มสื่อการเรียนการสอน

ให้ทันสมัย และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านบุคลากรและบริหารจัดการ ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมด้านบุคลากรและบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เพราะบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลเด็กให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีมีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของเด็กให้มีภาวะโภชนาการที่ดี โดยจัดสรรอาหารกลางวันและอาหารเสริมนมให้แก่เด็กอย่างเพียงพอ มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้แก่เด็กเพื่อให้เด็กเกิดความคุ้นเคย มีความกล้าแสดงออก ยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครองเพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการคัดเลือกผู้ดูแลเด็กได้อย่างเหมาะสม มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ที่มีความรับผิดชอบดูแลเอาใจใส่ ซึ่งสอดคล้องกับวารุณี ภาชนนท์ (2551 : 56-60) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดพะเยาพบว่าในภาพรวมผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความขยันอดทน หัวหนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นผู้ไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็ก หรือละเมิดสิทธิเด็กมีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ผู้ดูแลเด็กมีความรักเด็กมีอุปนิสัยสุ่มเยือกเย็น

2. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะว่า อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลายแห่งยังไม่ได้มาตรฐาน มีสภาพชำรุด ห้องเรียนคับแคบ ไม่มีมุ้งลวด ห้องน้ำไม่เหมาะสมกับเด็ก และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางแห่งไม่มีฝาดมุ้งกันอย่างมิดชิดเพื่อความปลอดภัยจากมลภาวะทางเสียงและกลิ่น และไม่ได้แยกห้องเรียนตามระดับอายุของเด็ก ทั้งนี้สภาพอาคารที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานเนื่องจากอาคารส่วนใหญ่จะเป็นอาคาร

ที่ได้รับมาจากการถ่ายโอนจากหน่วยงานเดิมๆ ซึ่งก่อสร้างมาเป็นเวลานานและในสภาพที่มีงบประมาณจำกัด ซึ่งการจะก่อสร้างอาคารใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานคงเป็นไปได้ยาก เพราะต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด คงต้องปรับปรุงอาคารที่มีอยู่เดิมให้มีมาตรฐานด้านความปลอดภัยให้มากขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น ดังที่มาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2547 : บทคัดย่อ) กำหนดไว้ว่าพื้นที่ใช้สอย ต้องจัดให้มีบริเวณพื้นที่ในอาคารที่สะอาดปลอดภัย และเพียงพอเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก เช่น การเล่น การเรียนรู้ การรับประทานอาหาร และการนอน โดยแยกเป็นสัดส่วนจากห้องประกอบอาหาร ห้องส้วม และที่พักของเด็กป่วย โดยเฉลี่ยประมาณ 2.00 ตารางเมตรต่อเด็ก 1 คน นอกจากนี้พื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอาจจัดแยกเป็นห้องเฉพาะ หรือจัดรวมเป็นห้องเอนกประสงค์ที่ใช้สำหรับจัดกิจกรรมที่หลากหลายโดยใช้พื้นที่เดียวกันแต่ต่างเวลา และอาจปรับเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์ หรือย้ายเครื่องเรือนตามความเหมาะสม และข้อจำกัดของพื้นที่ บริเวณพื้นที่สำหรับการเล่นและพัฒนาเด็ก ควรออกแบบให้มีพื้นที่สำหรับการเรียนรู้รวมกลุ่ม และแยกกลุ่มย่อยในกิจกรรมการเรียนรู้อิสระ การเล่นสร้างสรรค์ หรือการอ่านหนังสือ เล่นต่อแท่งไม้ ที่ต้องการมุมเงียบ และมีพื้นที่สำหรับการเล่นที่ละอหรือเปียกต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นหลัก โดยมีวัสดุอุปกรณ์ที่ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และมีอุปกรณ์ หรือเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วารุณี ภาชนนท์ (2551 : 56-60) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอมะนัง จังหวัดพะเยาพบว่า ในภาพรวมผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอมะนังอยู่ในระดับมากทุกด้าน และไม่สอดคล้องกับกฤติมา ไทยหนุ่ม (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะค่า จังหวัดลพบุรี พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะค่า จังหวัดลพบุรี รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิชัย พันธุ์เชื้อ (2553 : 67-70) ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองโพธิ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ด้านวิชาการ กิจกรรมหลักสูตรผลการวิจัยพบว่าระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการศึกษาในลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาร่วมกัน ซึ่งเด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับวารุณี ภาชนนท์ (2551 : 56-60) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอมะนัง จังหวัดพะเยา พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอมะนังอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับกฤติมา ไทยหนุ่ม (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะค่า จังหวัดลพบุรี พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะค่า จังหวัดลพบุรี รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิชัย พันธุ์เชื้อ (2553 : 67-70) ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองโพธิ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์อยู่ในระดับมากทุกด้าน 4 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งอยู่ใกล้กับชุมชน อีกทั้งครูผู้ดูแลเด็กเป็นคนในพื้นที่ จึงมีความคุ้นเคย เข้าใจวิถีชีวิต ความต้องการ ผู้ปกครองจึงให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมในวาระต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน ดังที่บุญส่ง ศรีสายัณห์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนบ้านป่าบง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย พบว่าด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับมาก เพราะชุมชนและทางโรงเรียนให้ความร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียนอยู่เป็นประจำ อย่างสม่ำเสมอ มีการประชาสัมพันธ์ และแจ้งข่าวสารต่างๆ ให้ชุมชนทราบ ชุมชนมีความภูมิใจในโรงเรียน

และถือว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ
กฤติมา ไทยหนุ่ม. (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจ
ของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะค่า จังหวัดลพบุรี พบว่า
ในภาพรวมผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ
ศูนย์พัฒนาเด็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล หนองมะค่า
จังหวัดลพบุรี รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้
สนใจเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อ
การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่
ด้านบุคลากรและบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม
และความปลอดภัย ด้านวิชาการ กิจกรรมหลักสูตร และด้าน
การมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน ดังต่อไปนี้

1. ด้านบุคลากรและบริหารจัดการ ผู้บริหารควร
จัดสรรงบประมาณเพื่อบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มมากขึ้น
ควรจัดสรรตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็กให้เพียงพอต่อ
จำนวนนักเรียน และควรส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กมีการพัฒนาตนเอง
เช่น การศึกษาต่อและการเข้าร่วมฝึกอบรมโครงการต่างๆ
ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

2. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความ
ปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการปรับปรุงสถานที่ ทั้งภายใน
และภายนอกอาคารให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เช่น ปรับ
รูปแบบการจัดแบ่งมุมห้องให้เหมาะสมตามสัดส่วน เพิ่มมาตรการ
ป้องกันดูแลความปลอดภัยเด็ก ทั้งภายในและภายนอกห้อง
ควรมีแผนและมาตรการในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุภายใน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อดูแลความปลอดภัย ต่อชีวิตของเด็กและ
ผู้ที่อยู่ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และดูแลความปลอดภัยของ
ทรัพย์สินของทางราชการ

3. ด้านวิชาการ กิจกรรมหลักสูตร ครูผู้ดูแลเด็ก/
ผู้ดูแลเด็ก ควรสอนให้เด็กเขียนชื่อและนามสกุลของตนเองได้
เพิ่มทักษะการวาดเขียนให้กับเด็กมากขึ้น ควรเพิ่มสื่อการเรียน
การสอนให้ทันสมัยและสอนให้เด็กมีระเบียบวินัย ปฏิบัติกิจ
ที่ดีให้กับเด็กและเสริมสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม
คุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น

4. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้าน
การศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการ
จัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครองทราบอย่าง
ต่อเนื่อง และควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานปีที่
ผ่านมาให้ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปทราบ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กในด้านระบบป้องกันอัคคีภัยภายในศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนามน จังหวัด
กาฬสินธุ์

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อ
การจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบลในอำเภออื่นๆ ในจังหวัดกาฬสินธุ์ หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดใกล้เคียง

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2547). คู่มือแนวทางการ
จัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กองร้อยยาสารักขาตินแดน.

_____. (2547). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
กองร้อยยาสารักขาตินแดน.

กฤติมา ไทยหนุ่ม. (2553). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อ
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองมะค่า จังหวัดลพบุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต. เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9
ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญส่ง ศรีสายัณห์. (2546). ความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนบ้านป่าบง
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงชัย จังหวัด
เชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

วารุณี ภาชนนท์. (2551). ความพึงพอใจของผู้ปกครอง
นักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแม่ใจ
จังหวัดพะเยา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตร
มหาบัณฑิต. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

วิชัย พันธุ์เชื้อ. (2553). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน
ต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองโพธิ์
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอ
นาเชือก จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.

สำนักงานท้องถิ่นอำเภอนามน. (2554). สรุปจำนวนเด็ก
นักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำปี 2554.
กาฬสินธุ์ : ท้องถิ่นอำเภอนามน.

